

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde Taksim'den Yansımalar

06.12.2021 • Güncel Müdahaleler, Kadın Sorunu • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki gözlem ve değerlendirme yazısı *25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde* İstanbul - Taksim'de düzenlenen gece yürüyüşüne katılmış genç bir yeni komünizm okuru tarafından kaleme alınmış ve web sitemize ulaştırılmıştır. Sizler de bu önemli meseleye ilişkin görüşlerinizi sayfanın altında yer alan yorum bölümü üzerinden bizlerle paylaşabilirsiniz.

Bugün Türkiye'ye hangi pencereden bakılırsa bakılsın AKP/MHP faşist rejiminin beslediği bir erkek egemen politikasına kurban giden, bütün insanlık haklarından mahrum edilerek yok sayılan kadınların sömürülmesi durumuyla karşılaşmaktadır. Kadının tek görevinin örülen duvarlar içerisinde dayatılan kurallara uymak olduğunu savunan bu ucuz zihniyet; her geçen gün bir başka kadının yaşamının son bulacağı politikalar izlemekte. Yetmezmiş gibi, izlenilen bu politikalara kadının yaşamının, isteklerinin, hayatını idame etme şeklinin bazı gerekçeler sunduğu ifade edilerek kendilerini haklı çıkarmaya çalışıyorlar. Her yeni kadın cinayeti (yenilik aslında sadece kurban edilen kadının isminden ibarettir, hikaye ne yazık ki aynıdır) gözleri mahkemelerden önce meclise çevirir hale getirdi. Mahkemelerdeki vahim kararların kim tarafından ne amaçla alındığını biliyoruz. Gözlerin meclise çevrilmesindeki sebep ise; her seferinde halkın gözleri önünde sıralanan delillerin nasıl yalanlanacağını ve bu defa kadının kendilerince inşa ettikleri hangi gerici tutumu kırdıklarını listeleyerek aslında cinsiyetçi tutumlarının temellerini gözler önüne sermelerinden kaynaklanmaktadır.

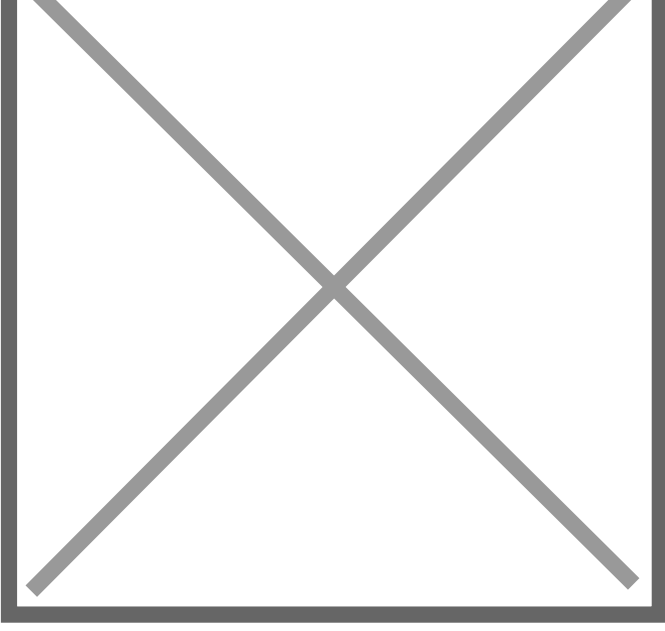
Tecavüz sonucu gebe kalmış mağdur bir kız çocuğunun çocuğuna sahip çıkılacağı temennisini sunan, artan kadın cinayetlerini "Dünyanın her yerinde yaşanıyor" diyerek meşrulaştıran ve en

vahimi bir kadının giyiminin, yürüyüşünün, ses tonunun ve dışarıda bulunma saatinin tacizi, tecavüzü, ölümü olağan kılacak sebepler olduğunu savunan akıllarla(!) dolu cinsiyetçi faşist bir rejimle mücadele etmekteyiz. Türkiye böylesi dehşet sonuçlar doğuran bir politikaya kurban giderken, her türlü muhalif düşünce alaşağı edilip görmezden geliniyor ve bazı açıklamalar yapmakla yükümlü olan bakanlıklar yine “erkek egemen” başlığını almaya hak kazanacak sözler sarf ediyor. Yalnızca bakanlıklarca sarf edilmeye sınırlı kalmayan bu görüşler; dini yönlendirmelerle halkın sergilemesi gereken bir tutummuş gibi lanse edilip, hudutsuzca meşrulaştırılıyor.

Günden güne artan cinayetler, bu cinayetlere karşı sergilenen tutumlar; AKP/MHP faşist rejiminin hiçbir koşulda kadına, kadın haklarına, kadının toplumun her yerindeki konumuna asla olanak sağlamayacağını açıkça duyurur nitelikte. Bu rejim, zincirleri kırmak isteyen haklı kesimlere ağır bedeller ödeteceğinin tehditleriyle kendini güvenceye aldığı düşünülür. Bizler biliyoruz ki büyüdükçe bastırılmaya çalışılan her isyan amacını yerine getirmek için çok daha gür bir şekilde karşılıklarına çıkacaktır. Yine biliyoruz ki, bu cinsiyetçi tutumları tıpkı izledikleri politikanın dört bir yanını kuşatmış bir şekilde potansiyel açıdan kendi kuyularını kazdıkları bir başka kürekten ibaret.

25 Kasım: Mücadeleyi Yükseltmek

AKP/MHP faşist rejimi günden güne halkı daha da öfkeliendiren kadın cinayetlerine sebebiyet verirken, dünyanın her yerine nüfuz etmiş olan cinsiyetçi politikayı eleştiren, kadınların ortak mücadelesi olan; 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne Türkiye'den katılımın güçlenmesine olanak sağlayan bir tutumun sergilenmesine de sebebiyet vermiş durumda. Bu uluslararası eylem dünyanın gündemine çarpıcı bir kadın hareketliliği olarak düşmeye devam ederken, Türkiye'deki yürüyüş her türlü muhalif eylemin başına gelen sert müdahalelerden nasibini almaktan geri kalamadı. 25 Kasım'da kadına yönelik şiddetin, baskının ve ötekileştirme arbedesinin göbeğinde, isyan eden topluluğa biber gazı ile müdahale edildi. Bu sert tutuma varana kadar etrafları polislerle kuşatılmış olan bu haklı topluluk aslında kiminle mücadele ettiğini çok iyi biliyor ve artan polis gözetimine duydukları öfkeyi yansıtıyorlardı.

Eylemi destekleyen kitleler, İstanbul'un en etkili

direnişlerine ev sahipliği yapan ve bu gerçeklik sebebiyle de kısıtlı bir alana izin verilen Taksim'de toplandılar. Çeşitli pankartların öne çıktığı ve çeşitli örgütlü yapıların katılımıyla gerçekleştirilen eylem, ne yazık ki yer yer çıkmazlara sürüklenecek sloganlardan dolayı aslında son derece haklı bir isyan olma yolculuğunu gerçek bir kurtuluş amacına hizmet etmeyen ve pozitif isyanın sınırlanmasına neden olan bazı hatalı düşünce biçimlerini yansıtan taleplerden ötürü kaybetmek üzereydi. Bu husustan önce bu kalabalığın neden haklı olduğu konusu üzerinde durmakta fayda var. Böylece pozitif ve negatif olarak ayrı kefelere ayırmak zorunda kaldığımız sloganlara dair bir neden-sonuç ilişkisi oluşturabiliriz.

Türkiye, ardı arkası kesilmeyen her türlü sömürünün en sancılı sonuçlarını doğurmaya yemin etmiş bir faşist rejimin iktidarı altında gerici bir temelde kutuplaştırılmaktadır. Bu gidişata dur demek, yanlışlığını ilan etmek ve kısıtlayıcı politikalarından nemalandıkları yönleri ifşa etmek üzere gerçekleştirilen eylem, son derece gerekli noktalara vurgu yaptı. Buna olanak sağlayan ve pozitif bir tavrın sergilenmesine zemin hazırlayan insanlık dışı tutumlarına karşı hem ortak hem de farklı taleplerde bulunuldu. Esasen egemenler tarafından eylem yapan topluluğa bir grup olarak bakılıyordu. Yaşanılan dönemde cinayete, tecavüze, haksızlıklara kurban gitmiş olan kadın sayılarına bakıldığında ve artan bu sayıya karşı "AKP/MHP faşist rejiminin" tutumu göz önüne alındığında aslında çok daha güçlü olması gereken bir protestonun sergilendiğini belirtmemiz gerekiyor. Son dönemde kayyum direnişlerinde tutuklanan insanların, korkunç

yaşam koşullarını ve barınma sorununu protesto eden öğrencilerin, okul yönetimini eleştirdikleri gerekçesiyle üniversite kapısından alınmayan akademisyenlerin, artan dolar kurunu “geçinemiyoruz” sloganlarıyla eleştiren toplulukların maruz kaldıkları muameleler dolayısıyla, kadın direnişinin de bu süreçten etkilenmesi kaçınılmazdı. Bütün bu olumsuz muamelelere ve kamuoyunda estirilen çeşitli bozucu söylemlere rağmen kitleler 25 Kasım akşamı meydan okurcasına çok yönlü bir tutum sergilediler.

Kadın cinayetleri ve göz yumulan tecavüzler kadar kadına yapıştırılmış olan farklı kimlik ve rollere isyan olarak **“Anne, eř, sevgili değiliz; direnişin kendisiyiz!”** sloganı; patriyarkal sistemin kılıçlarını kuşanıp her geçen gün daha da köleleştirdiği ve kapitalist-emperyalist sistemin sömürmesine olanak sağladığı “kadın” zihniyetine karşın bu slogan; kuşanan kılıçları ellerine alma cesaretini gösteren kadınların en haklı isyanlarından biriydi ve mücadelenin ana hattını oluşturmaktaydı. Bu ana hatta **“Kadınlar devrim istiyor!”** ifadesi sıkça duyulurken **“Fail erkek devlettir!”** sloganı; insanlığın ihtiyaç duyduğu devrime engel olan kapıyı ifşa etme ve kırma cesaretini etkili bir şekilde sunan baskın bir şiardı. AKP/MHP faşist rejiminin suç olarak görmediği ve meşrulaştırdığı kadınlara ve LGBTİQ+ bireylere yönelik tüm haksızlıkları **“Suça ortak olma!”** sloganıyla haykıran kadınlar; yaşananları sineye çeken ve görmezden gelenleri uyardılar, onları harekete geçmeye çağırdılar.

Hakim Türk şovenizminin Kürt ulusu üzerindeki sistematik baskısını en derinden hisseden Kürt kadınlarının sadece Türk şovenizmine değil aynı zamanda erkek egemen üstünlüğüne karşı mücadelesi de, kadınların özgürleşmesi için gerekli olan gerçek bir devrim için güçlü bir potansiyeli barındırmasıyla, alanlardaydı

Diyanet İşleri'nin din kisvesi altında fütursuzca hedef gösterdiği LGBTİQ+ bireylerinin eylemin her alanında aktif rol oynaması bencil bir tavır sergilemeyişlerini ve ortak bir direniş benimsediklerini açıkça gösterdi. Genç kitlelerin elindeki “İtlik, serserilik yapacağım yaşta neden eylemlere katılmak zorunda kalıyorum?” sorusunun yazılı olduğu pankartlar, gençlere dayatılan bu sosyal-siyasal sancının açık göstergesi halindeydi. Kadına yönelik her türlü şiddeti ve baskıyı eleştirme amacıyla gerçekteştirilen bu direnişin son saatlerinde yaşanılanlar aslında

direnişini doğuran sebeplerden ibaretti. Yine eril bir dille bir kadının ve hatta bu İslamcı-Türkçü faşist rejime muhalif olan her tavrın sınırlara sahip olduğu vurgulandı. Bu eril dili her geçen gün doğuran ve sarsıcı gerekçelerle besleyen AKP/MHP faşist rejiminin eylemi silahlarına kuşanmış polislerle gözetim altına alması acınasıydı. Oysa dönüp bakıldığında her haklı slogandan sonra bilinçlenip ayağa kalkacak olan yeni bireylerle daha büyük bir güç kazanarak karşılıklarına dimdik çıkacak olan bu topluluğa kulak vermeleri gerekirdi. Bu tavrı bir gereksinim olarak görmemeleri elbette öfkeyi besleyecek ve daha pozitif bir tutum sergilemek üzere bu kitleyi daha cesur bir şekilde harekete geçmeye sevk edecektir. Bu denli haklı bir eylemde taleplere karşı sergilenmesi gereken tavrın ters işlemesi yetmezmiş gibi polis müdahalesi ve çizilen alan sınırları **“Aç aç, barikatı aç!”** sloganının sıkça duyulmasına sebep oldu.

25 Kasım akşamındaki son derece pozitif sloganlardan biri de **“Tek yol devrim!”** sloganıydı. Ancak bu önemli sloganın altının nasıl doldurulacağı meselesi ortada duruyordu. Daha ziyade devrim sloganları atan kimselerin, yüzeysel ve sınırlı çeşitli taleplerle örgütlendiklerini ve gerçek bir devrim isteyen ve bunun programını somut olarak ortaya koyan devrimcilere karşı sergiledikleri katı tutumları; aslında geliştirilmesi gereken bilimsel bir yaklaşımın noksanlığını göstermesi açısından yeterliydi. Aslında daha yakından bakıldığı zaman, bu durum fikirlerine tam olarak güvenmeyen ya da belli başlı kalıplara körü körüne tutunmuş olan örgütlenmelerden oluşan ve farklı görüşlere kapalı olmaları sebebiyle sığ denilebilecek zihniyetlerin doğurduğu bir sonuçtu. Bu negatif söylemleri ele aldığımız zaman bir paydada iki eksikliği karşılıyorlar: Sorunun aslında tüm insanlığın sorunu olduğu gerçeğinin benimsenmemesini ve aynı zamanda bu sorunun hatalı fikirlerle çözülemeyeceği gerçeğini...

Eylemdeki söz konusu negatif sloganlardan biri de sosyal medyada öne çıkan ve tartışmalara neden olan **“Ocağı söndür, kocanı öldür!”** ifadesinin yazıldığı bir pankartın en ön saflarda oluşuydu. Patriarkal sistemin inşa ettiği duvarı salt bir intikam duygusuyla yıkabilme düşüncesi aslında temelinde öfkeli görünse de, sistemin asıl sorununun ne olduğunu kavrayamamış bazı görüşlerin varlığını göstermesi açısından dikkat çekiciydi. Bu sorundan hareketle, insanlığın evrensel sorunlarından birine böylesi intikamcı yaklaşımların gerçek bir çözüm getirme olanağını geriletmediğini ve bunun doğru şekilde anlaşılması gerektiğine ihtiyaç duyulduğunu bir kez daha görmüş olduk.

Belirttiğimiz gibi her eylem içerisindeki görüş ayrılıkları nedeniyle negatif ve pozitif kefedeki değerlendirilecek yönler taşır. Sonuç olarak bu eylem tartışmalı söylemleri bastırarak bir seferberlikle gerçekleşmişti. Bu yönüyle kadınları sistemin dışına çıkmaya ve devrimci çözümlere çağıran pozitif sloganların etkisi büyüktü. Rejim ve kapitalist-emperyalist sistemin işleyişi tarafından devamlı olarak acılara maruz kalan, ezilen halk kitleleri de 25 Kasım gecesinde unutulmadı. Yürüyüş ezilen geniş kitlelere hitap etmesi sebebiyle çok yönlülüğünü duyurdu. Bu çok yönlülük, insanların artık bazı şeylere göz yummadıklarını, öfkelerini sakınmayacaklarını, bunun aksine **“Susmuyoruz korkmuyoruz!”** sloganını dile getirmelerine olanak sağladı. Aynı zamanda bu çok yönlülüğün bir sebebi vardı; her ne kadar farklı iplikler gibi görünse de bu problemler karşısındaki taleplerin tek elden bir düğüm haline getirildikleri gerçeğiydi. Eleştiriler cinsel kimlik, kadın kimliği, çalışan kadın kimliği, emekçi-öğrenci kadın kimliği gibi başlıklarla sınıflandırılabilir olsa da bu sorunların bir bileşeni vardı; yine dünya emperyalist/kapitalist sisteminin bir parçası olan Türkiye’de devlet aygıtını yöneten AKP/MHP faşist rejimi ve onların İslamcı/Türkçü kadın düşmanı, LGBTİQ+ düşmanı ideolojileri! Bu sebeple 25 Kasım akşamında işlenen suçların faili olarak rejimin gösterilmesi ve **“Hükümet istifa!”** sloganının hep bir ağızdan en gür söylem olarak çıkması şaşırtmadı.